

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość Górczyna	
1. Nazwa FOLWARK: (PODWÓRZE I) STODOŁA (11)		2. Czas powstania 1890 r.			
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres Górczyna 67-407 Szlichtyngowa	
				5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat wschowski gmina Szlichtyngowa	
				6. Formy ochrony Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej miasta Szlichtyngowa i wsi Górczyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 263).	
Widok na elewację południową i zachodnią.					

8. Historia, opis i wartości

Historia.

Zespół folwarczny powstał w II połowie XIX w. Oba podwórza należały do jednego właściciela, był nim Rudolf von Szlichtyng. Jego posiadłość obejmowała 1101 mórg ziemi. Należało do niego oprócz zabudowań gospodarczych 7 dymów z 88 mieszkańcami. Produkcja towarowa nastawiona była głównie na hodowlę bydła. Do majątku właściciela folwarku należała także 1 kolonia puszczańska. Obecnie zachowane budynki gospodarcze i mieszkalne powstawały od końca XIX w. do początku XX w. Park jest starszy od zachowanych budynków folwarcznych, w zasadniczej części uzupełniony jednak młodszymi drzewami. W okresie powojennym zespół przechodzi kolejno pod PGR Kożuchów, od 1965 do 1978 r. rod Kombinat Rolny Stare Strącze, od 1978 do 1980 r. pod PGR - Długie Stare, a od 1980 r. PGR w Górczynie był samodzielnym przedsiębiorstwem. Obecnie jest własnością prywatną.

Opis.

Założenie usytuowane jest w południowej części wsi Górczyna, obejmuje ono park i podwórze gospodarczo-folwarczne oraz kolonię mieszkaniową. Park usytuowany jest na południe od podwórza folwarchnego, jest równocześnie parkiem miejskim Szlichtyngowej. Na północ od parku usytuowane jest I podwórze gospodarczo-folwarczne, które oddzielone jest od parku pierwotnym terenem przypałacowym. Na wschód od spichlerza (13), za drogą gruntową obiegającą założenie mieści się magazyn (14). Na południe od niego znajduje się współczesna wiata. Na północnej granicy założenia usytuowany jest drewniany magazyn na nawozy i garaże (10). Południową granicę podwórza stanowi budynek inwentarski (2) oraz żywopłot dochodzący do wejścia z "terenu przypałacowego" na podwórze folwarczne we wschodniej części tej granicy. Od zachodu dziedziniec folwarczny otacza obora (3), ogrodzenie z główną - zachodnią bramą wjazdową na podwórze folwarczne oraz dom mieszkalny nr 49 i biura zakładu sadowniczego (6). W północno-wschodniej części znajduje się stodoła, założona na rzucie prostokąta na osi północ-południe. Ściany wzniesione są z cegły ceramicznej, otynkowane. Dwuspadowy dach kryty jest blachą. Elewacje artykułowane są przyporami zwieńczonymi dwuspadowymi daszkami. Do wnętrza prowadzą dwie łukowe bramy.

Wartości.

Zabudowa folwarku pod względem typologicznym nie jest jednolita. Przeważają budynki parterowe założone na rzucie wydłużonego prostokąta, murowane, z dachami dwuspadowymi z wtórnym pokryciem. Zabudowa gospodarcza rozplanowana na zapleczu siedlisk, wokół podwórza: murowana z cegły nieotynkowanej i tynkowanej. Zespół folwarczny prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem pozostałości zabudowy pofolwarczej z połowy XIX wieku.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, mimo przeprowadzonych remontów w historycznej bryle, kubaturze, częściowo wraz z kształtem dachu. Zachowana częściowo historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek po remoncie dachu z bez zachowania krycia z dachówki ceramicznej. W budynku wprowadzono obecnie widoczne, współczesne tynki cienkowarstwowe o gładkiej strukturze. Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu gładkiego tynku są niekorzystne dla wartości obiektu.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Bez względu na ochronę konserwatorską podlega kompozycja, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków